

Epiloog

Het concept van dit artikel werd voorgelegd aan verschillende mensen, met verzoek om commentaar te geven. Maar kun je eigenlijk wel iets toevoegen aan wat Osho als spirituele Wereldleraar ter sprake brengt? Kun je wel kritiek op hem leveren? Staat hij daar niet te hoog en te onaantastbaar voor? In de Joodse, Christelijke en Moslimwereld is het stellen van kritische vragen bijna niet mogelijk: alle commentaar moet verplicht passen bij de bestaande dogmatiek, zoals die in de loop van eeuwen gevormd werd. Maar bij Osho ligt dat anders.

1. Twijfel aan alles wat ik zeg

Twijfel aan alles, neem niets aan op gezag van een ander. Twijfel vooral aan alles wat ik zelf zeg, is Osho's herhaaldelijk kenbaar gemaakte standpunt. Zoek in de eerste plaats je eigen innerlijke waarheid, maar verklaar die nooit tot een algemeen geldend iets. Ik ben niet onfeilbaar, zegt Osho sarcastisch, dat is alleen de paus! Integendeel, Osho is regelmatig inconsistent in zijn uitspraken. Ook spreekt hij zichzelf van tijd tot tijd tegen. Dat is, zo zegt hij, bedoeld om te voorkomen dat toehoorders een dogma maken van zijn uitspraken.

2. Discussiepunten

Tegen die achtergrond kwamen de lezers van het concept tot de volgende opmerkingen:

2.1. De 'kruisiging'

Osho werd niet alleen fysiek 'gekruisigd' (de vergiftiging in een Amerikaanse gevangenis) maar ook is de stroom aan negatieve berichtgeving over zijn optreden als een 'kruisiging' te zien. In dit verband, zo werd opgemerkt, zijn de vele ondeskundige journalisten te zien als de Romeinse soldaten, aanwezig op Golgotha, die hielpen bij de kruisiging van Jezus.

In het ruimhartig toejuichen door het conservatieve deel van de bevolking van Oregon van Osho's vertrek uit Amerika en de verdwijning van Rajneeshpuram, is een parallel te zien met het enthousiasme waarmee, zoals in de Introductie genoemd, de veroordeling van Jezus door Pontius Pilatus werd ontvangen. Ook werd gewezen op de Netflix documentaire 'Wild Wild Country' over de gebeurtenissen in Rajneeshpuram, die in de zomer van 2018 overal ter wereld een miljoenenpubliek trok en tot veel discussie leidde, ook in de media.

2.2. Het celibaat

Legt Osho niet te eenzijdig de nadruk op het celibaat als oorzaak van homoseksualiteit? In vele oude culturen kwam het al voor, zoals met name in het oude Griekenland. Denk aan de verhalen daarover, zoals Zeus, die de schone jongeling Ganymedes ontvoerde om de goden op de Olympus tot schenker te dienen. In die oude culturen was geen sprake van een verplicht celibaat.

Verder werd opgemerkt dat de grote schandalen in vele landen rond seksueel (kinder)misbruik in de Katholieke kerk die de laatste jaren bekend werden, een illustratie zijn van Osho's strenge veroordeling van het celibaat en de gevolgen daarvan.

2.3. Misdad tegen de menselijkheid

Het propageren van het celibaat, of ruimer: van seksuele onthouding, levert een ernstige verstoring op van de seksuele en psychosociale ontwikkeling van de opgroeiende jeugd. Dat is een uiterst ernstig feit en zou strafbaar gesteld moeten worden als misdad tegen de menselijkheid.

2.4. Het percentage aangeboren homoseksualiteit

Osho zegt dat dat bij 10% van de homo's de homoseksualiteit aangeboren is, 90% is volgens hem aangeleerd. Klopt dat wel? Sommige van de huidige wetenschappers zeggen dat homoseksuele oriëntatie altijd is aangeboren (biologisch determinisme). Maar hoe zit het dan met transgenders? Nieuwe inzichten op het gebied van het ontstaan van homoseksualiteit deden zich voor na 1990, het jaar waarin Osho zijn lichaam verliet. Hij kon die nieuwe informatie dus niet meenemen in zijn toespraken.

Ook de recente ontwikkelingen rond het menselijk DNA, de werking van eiwitten, neuroplasticiteit en 'vererving van culturele verworvenheden' (epigenetica) kunnen bijdragen tot meer inzicht over het ontstaan van homoseksualiteit. Spelen vorige levens hier wellicht ook een rol? Het laatste woord is hier duidelijk nog niet over gezegd.

Maar, zo stelde een lezer van het concept-artikel, waarom eigenlijk naar een oorzaak te zoeken? Is het van belang? Homoseksueel gedrag komt nu eenmaal voor en los van het ontstaan (aangeboren of als gevolg van het celibaat), waar het om gaat, is het overstijgen van alle seksualiteit, om te komen tot het transcendent ervaren van Eenheid met Alles.

2.5. Het gebruik van het woord perversiteit

Het is duidelijk dat Osho's uitleg, dat hij dit woord niet denigrerend bedoelt, op zichzelf correct is. Toch zou het vermijden van dit woord beter zijn geweest, want het spraakgebruik heeft aan de oorspronkelijk neutrale betekenis van dat woord toch een denigrerende betekenis gehecht. Dit heeft, geciteerd zonder verwijzing naar Osho's spirituele referentiekader van energetische ladder, geleid tot de onjuiste oneliner: 'Osho is tegen homoseksualiteit'. Op zichzelf is Osho's bedoeling wel duidelijk: hij stelt dat mensen in hun huidige staat niet 'af' zijn, dat zowel homo's als hetero's in 'transitie' verkeren, nog niet uitgegroeid tot een Verlicht mens, dus bij wie de staat van Verlichting nog niet tot stand is gekomen.

2.6. Segregatie van homo's

Het is niet gemakkelijk je in deze tijd in te leven in het feit dat Osho voorstelde homo's te segregeren in aparte communes. Maar zoals in het artikel al aangegeven, waren er in die verwarrende tijd van het ontstaan van Aids en de razendsnelle verspreiding van het Hiv-virus meer samenlevingen (Cuba, Zweden), die dergelijke voorstellen deden. Maar toch: veel sannyasins vonden dat Osho te ver ging. Ze voelden zich ook gediscrimineerd door Osho's heftig en als negatief ervaren woordgebruik, waarmee hij homoseksualiteit en de praktijk van homoseksueel gedrag aan de kaak stelde en te nadrukkelijk wees op de noodzaak van verandering naar heteroseksualiteit.

Menigeen verloor het vertrouwen in hem en verliet de Meester: zij verklaarden dat zij zich niet langer als sannyasin beschouwden, zeker toen zij merkten dat in Rajneeshpuram op Osho's advies tot segregatie van Aidspatienten werd overgegaan. Was dat niet een te hoge prijs voor de woorden van Osho, hoe compassievol ook bedoeld? Of had er (door Osho of door docenten aan de Rajneesh University of Meditation in Rajneeshpuram) meer duidelijkheid geschapen moeten worden over Osho's concept van 'energetische ladder'?

Een andere gemaakte opmerking luidt: Osho zegt dat Aids ontstaan is in de homogemeenschap als gevolg van het bewandelen van een 'doodlopend' pad en in die zin een spirituele ziekte is. Mogelijk bedoelt hij met het innemen van dit standpunt mensen tot het

uiterste aan te sporen meditatiever te gaan leven, zodat bewustzijnsveranderingen zich kunnen voltrekken (zowel bij homo's als hetero's), en meer mensen Verlicht raken. Alleen dan kan volgens Osho de wereld de naderende ondergang ontlopen. Dat zou zijn regelmatig heftig taalgebruik, ook in het karakteriseren van homoseksualiteit, verklaren.

Een andere gemaakte opmerking luidt: De huidige wetenschap stelt (zie Wikipedia) dat Aids is ontstaan in Afrika, maar niet in mensen. Het werd overgedragen van aap op mens. Apen droegen het Hiv-virus al heel lang bij zich: het is veel ouder dan oorspronkelijk gedacht werd.

2.7. Geen genezing van Aids

Nee, aldus Osho. Dat is juist, nog altijd is Aids niet te genezen. Het verdient wel vermelding, aldus enkele lezers van het concept, dat Aids inmiddels een beheersbare, zij het chronische ziekte is geworden. Ook moet vermeld worden dat de verspreiding van het Hiv-virus nog steeds doorgaat, met name in landen buiten de Westerse wereld, juist ook onder hetero's. De besmetting via intraveneuze naalden onder drugsverslaafden is eveneens een groeiend probleem. De behandeling is duur: alleen rijke mensen kunnen zich die veroorloven. Te vrezan valt dat nog miljoenen mensen aan Aids zullen overlijden.

In dit verband werd opgemerkt dat de nog altijd vereiste Aids-test, door Osho ingesteld, enkel nog door het Meditation Resort in Poona wordt gehandhaafd. Het wordt door sommigen gezien als een soort 'dogma'. Overal elders wordt zo'n test bij deelname aan sannyas-activiteiten al heel lang niet meer verplicht gesteld.

Andere lezers van het concept-artikel wezen erop dat het ontstaan van steeds weer nieuwe infectieziekten mogelijk een manier is waarop de natuur de bestaande overbevolking op de planeet een halt wil toeroepen. Kijk bijvoorbeeld ook naar het ontstaan en verspreiding van steeds weer nieuwe varianten van vogelgriep en ebola. Groeiende resistentie tegen afweermiddelen zoals antibiotica, speelt hier ook een rol.

2.8. Universitaire Osho Studiecentra

Uit het geleverde commentaar bleek ook dat men meestal niet wist van de toespraken, waarin Osho zijn visie op de menselijke seksualiteit toelicht, geplaatst in het kader van een 'energetische ladder'. Dat leidde tot de opmerking dat het in het algemeen veel sannyasins ontbreekt aan diepgaandere kennis van Osho's standpunt over diverse onderwerpen.

In elk land zou daarom minimaal één Universitair Osho Studiecentrum opgericht moeten worden, om zijn visie op de talloze onderwerpen waarover hij sprak te bestuderen en verder uit te werken. Van esoterische zaken tot praktische zaken. Van dit laatste is een goed voorbeeld de tekst zoals neergelegd in Osho's Manifest voor een Gouden Toekomst.

3. Slotopmerking.

De schrijver dankt iedereen die het concept-artikel las voor de geleverde bijdrage aan de gevoerde discussie. Hij vermeldt graag dat allen lieten weten dankbaar te zijn dat zij Osho als Meester herkenden en zich bevoorrecht voelden als 'medereiziger' deel te hebben uitgemaakt van het grootste spirituele avontuur in de wereld sinds tweeduizend jaar.

Tot zover dit artikel, gewijd aan de visie van Osho op de menselijke seksualiteit. De schrijver hoopt hiermee een bijdrage geleverd te hebben aan het toegankelijk maken van Osho's visie op dit onderwerp. Hij spreekt tevens de hoop uit dat het artikel mag bijdragen aan het vrijuit beleven

van seksualiteit (via de hoofdstroom heteroseksualiteit of via welke zijstroom dan ook), en in ieder geval zonder schuldgevoelens.